

کنکور +

جامعه‌شناسی

دهم، یازدهم و دوازدهم

(بر اساس آخرین ویرایش کتاب‌های درسی برای کنکور ۹۹)

قابل استفاده

داوطلبان کنکور علوم انسانی - معارف اسلامی

دانش آموزان دهم، یازدهم و دوازدهم

گروه مؤلفان

مدیر و ناظر علمی مجموعه: اصغر حجازیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

مدرسان و داوطلبان کنکور سراسری

سلام و احترام

با تغییر نظام آموزشی، کتاب‌های جامعه‌شناسی دوره متوسطه دوم شامل پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم برای نخستین بار منبع سؤالات کنکور سراسری ۹۸ قرار گرفتند. ولی ما کتاب حاضر را بر اساس آخرین تغییرات کتاب‌های درسی چاپ ۹۸ و برای آمادگی کنکور ۹۹ آماده کردیم. برای پاسخ به نیاز داوطلبان گرامی کنکور، کتاب حاضر تألیف و تقدیم می‌گردد. این کتاب در عین غنی بودن از مطالب، از زبان و بیان ساده‌تری نسبت به کتاب‌های درسی برخوردار است.

کتاب شامل مطالب جامعه‌شناسی دهم تا دوازدهم است. در هر درس ابتدا درسنامه مربوط ارائه شده که از طریق دسته‌بندی مطالب به صورت نمودار و شماره‌گذاری کردن نکات مهم درس توجه دانش‌آموزان را به نکات تستی و مفهومی جلب می‌کند. سپس پرسش‌های چهارگزینه‌ای مربوط به آن درس و پاسخ تشریحی آنها آمده است که نقش مهمی در تعمیق و تکمیل یادگیری داوطلبان عزیز دارد. در پایان هر درس نیز یک آزمون دوره‌ای با پاسخ‌های کلیدی مطرح گردیده است تا بدین وسیله، داوطلبان آموخته‌هایشان را مورد ارزیابی قرار دهند.

امید است مورد استفادهٔ مدرسان محترم، دانش‌آموزان علوم انسانی - معارف اسلامی و داوطلبان کنکور قرار گیرد. تقاضا داریم ما را با انتقادهای سازنده و نظرات اصلاحی خود بهره‌مند نمایید.

در پایان، از تمام کسانی که در مراحل مختلف تألیف و چاپ کتاب ما را یاری نمودند سپاسگزاریم:

- جناب آقای اصغر حجازیان؛ مدیر محترم دپارتمان علوم انسانی انتشارات مبتکران
- جناب آقای خدایار مبین؛ مدیر واحد حروف‌چینی
- سرکار خانم بختیاری و سرکار خانم آهنگر برای تایپ و صفحه‌بندی کتاب
- سرکار خانم مبینا تاجیک که در ویراستاری علمی و نوشتن پاسخ‌های تشریحی به ما کمک کردند و سایر همکاران گرامی در واحد تولید و پخش انتشارات مبتکران.

با سپاس

گروه مؤلفان جامعه‌شناسی انتشارات مبتکران

فهرست

صفحه

عنوان

فصل سوم: چالش‌های جهانی

- درس نهم: جهان دوقطبی ۲۴۰
- درس دهم: جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی ۲۵۱
- درس یازدهم: بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی ۲۶۲
- درس دوازدهم: بحران‌های معرفتی و معنوی ۲۶۹

فصل چهارم: بیداری اسلامی و جهان جدید

- درس سیزدهم: سرآغاز بیداری اسلامی ۲۷۸
- درس چهاردهم: انقلاب اسلامی ایران ۲۸۹
- درس پانزدهم: افق بیداری اسلامی ۳۱۰

جامعه‌شناسی ۳

- درس اول: ذخیره دانشی ۳۳۱
- درس دوم: علوم اجتماعی ۳۴۰
- درس سوم: نظم اجتماعی ۳۵۰
- درس چهارم: کنش اجتماعی ۳۵۹
- درس پنجم: معنای زندگی ۳۶۷
- درس ششم: قدرت اجتماعی ۳۷۶
- درس هفتم: نابرابری اجتماعی ۳۸۷
- درس هشتم: سیاست‌های هویت ۳۹۷
- درس نهم: پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام ۴۰۷
- درس دهم: افق علوم اجتماعی در جهان اسلام ۴۱۶
- آزمون جامع ۱ (سراسری ۹۸) ۴۲۵
- آزمون جامع ۲ (سراسری خارج کشور ۹۸) ۴۲۹

صفحه

عنوان

جامعه‌شناسی ۱

فصل اول: جهان اجتماعی

- درس اول: کنش‌های ما ۹
- درس دوم: پدیده‌های اجتماعی ۱۵
- درس سوم: جهان اجتماعی ۲۴
- درس چهارم: تشریح جهان اجتماعی ۳۴
- درس پنجم: جهان‌های اجتماعی ۴۲
- درس ششم: پیامدهای جهان اجتماعی ۵۰
- درس هفتم: ارزیابی جهان‌های اجتماعی ۶۰

فصل دوم: هویت

- درس هشتم: هویت فردی و اجتماعی ۶۷
- درس نهم: بازتولید هویت اجتماعی ۷۵
- درس دهم: تغییرات هویت اجتماعی ۸۳
- درس یازدهم: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی) ... ۹۱
- درس دوازدهم: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی) . ۱۰۳
- درس سیزدهم: هویت فرهنگی ایران ۱۱۱
- درس چهاردهم: هویت ایرانی (ابعاد جمعیتی و اقتصادی) ۱۱۹

جامعه‌شناسی ۲

فصل اول: فرهنگ جهانی

- درس اول: جهان فرهنگی ۱۳۲
- درس دوم: فرهنگ جهانی ۱۴۰
- درس سوم: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱ ..... ۱۵۱
- درس چهارم: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲ ..... ۱۶۴

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی

- درس پنجم: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب ۱۷۸
- درس ششم: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب ۱۹۱
- درس هفتم: جامعه جهانی ۲۰۸
- درس هشتم: تحولات نظام جهانی ۲۲۲

دهم

جامعه شناسی ۱

درس اول

کنش‌های ما

انواع کنش	ویژگی‌های کنش‌ها
کنش آگاهانه	<ul style="list-style-type: none"> - وابسته به آگاهی انسان است. - کنش بدون آگاهی انجام نمی‌شود. - اگر فردی به کلمات یک زبان آگاهی نداشته باشد نمی‌تواند سخن بگوید (مانند نوزادان)
کنش ارادی	<ul style="list-style-type: none"> - کنش به اراده‌ی انسان وابسته است. - اگر اراده و خواست انسان نباشد کنش انجام نمی‌شود. - این ویژگی در کنار ویژگی آگاهانه بودن لازم و ضروری است. - اگر فردی آگاه به انجام کنش باشد ولی تصمیم به انجام دادن آن نگیرد کنش او انجام نمی‌شود. - فعالیت‌های طبیعی بدن مثل ضربان قلب، گردش خون و... چون ارادی نیستند پس کنش محسوب نمی‌شوند.
کنش هدفدار	<ul style="list-style-type: none"> - این نوع کنش با پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» آغاز می‌شود. - فعالیت هر انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. - ممکن است انسان به قصد و هدف خود نرسد اما بازم فعالیت او هدفدار بوده است. <p>مثال فردی که به رودخانه‌ای قدم می‌گذارد یا قصد لذت بردن از طبیعت یا قصد ماهیگیری و یا قصد شنا و یا... را دارد (هدف دارد).</p>
کنش معنادار	<ul style="list-style-type: none"> - انسان‌ها با توجه به این ویژگی کنش خود را انجام می‌دهند. - مثل بلند کردن دست، توسط نمایندگان مجلس برای گرفتن اجازه صحبت یا رأی دادن و...

هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.

برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

پیامدهای ارادی ← پیامدهای ارادی خودشان کنش محسوب می‌شوند.

دانش‌آموزی که کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند (کنش انسانی) و به پرسش‌های امتحانی پاسخ می‌دهد و استاد متناسب با تلاش او به او نمره می‌دهد.

* پاسخ به سؤالات امتحانی توسط دانش‌آموز ← پیامد ارادی (به اراده فرد بستگی دارد)

- * نمره دادن استاد پیامد ارادی مطالعه دانش‌آموز است. ← (به اراده‌ی فرد بستگی ندارد)
- * پاسخ سلام فردی را دادن پیامد ارادی کنش آدمی است، که به اراده‌ی پاسخ دهنده سلام، وابسته است.
- * همه پدیده‌های کنش این‌گونه که به اراده‌ی فرد وابسته باشند نیست بلکه یک سری پیامدهای غیرارادی نیز وجود دارد.
- * این دسته از پیامدها (غیرارادی) کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند، بلکه نتیجه‌ی طبیعی کنش‌اند.
- * پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود ولی پیامدهایی که به اراده‌ی انسان‌ها وابسته است، احتمالی است، یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند، انجام نمی‌شود.
- * در بسیاری از مواقع انسان‌ها با توجه به پیامدهای مطلوب یا نامطلوب برخی از کنش‌ها، آن‌ها را انجام می‌دهند.
- * مثل پرهیز از سیگار کشیدن به علت پیامدهایی مثل بیماری و سرطان یا تشویق به ورزش کردن به علت پیامدهایی مثل نشاط و سلامت جسمی و روحی آن.

پرسش‌های چهار گزینه‌ای

- ۱- کنش انسانی شامل کدام ویژگی نیست؟
 (۱) ارادی (۲) با معنا (۳) آگاهانه (۴) طبیعی
- ۲- کنش‌های انسانی، با توجه به آگاهی‌ای که براساس آن شکل می‌گیرد و هدفی که دنبال می‌کند دارای ..... است. بچه‌ها به چه دلیل تا مقطعی از دوران کودکی نمی‌توانند حرف بزنند؟
 (۱) معنای خاصی - عدم آگاهی (۲) معنای خاصی - معنادار بودن
 (۳) هدف‌دار - عدم آگاهی (۴) هدف‌دار - معنادار بودن
- ۳- کدام ویژگی کنش اگر در انسان از بین برود فرد از گفتار باز می‌ماند؟
 (۱) ارادی بودن (۲) از دست آگاهی (۳) هدف‌دار بودن (۴) ارادی بودن
- ۴- آگاهی داشتن به کار نادرست و تصمیم به انجام آن نشانه این است که .....
 (۱) کنش انسانی در موقعیت مختلف تفاوت دارد، هرچند در برخی موارد به مقصود نرسد.
 (۲) کنش انسانی دارای هدف است و با فعالیت حیوانات تفاوت دارد.
 (۳) کنش انسانی براساس هدف خاصی شکل می‌گیرد به همین خاطر معنادار است.
 (۴) کنش انسانی براساس آگاهی شکل می‌گیرد، ولی علاوه بر آن انسان باید انجام فعالیت را با اراده خود انتخاب کند.
- ۵- فردی صبح زود از خواب بیدار می‌شود و سر وقت نماز می‌خواند و از ثواب نماز اول وقت بهره‌مند می‌شود. ورزش صبحگاهی انجام می‌دهد و سر حال و شاداب است. کدام گزینه اشاره به پیامد ارادی کنش دارد؟
 (۱) گردش خون سریع‌تر و بهره‌مندی از ثواب نماز اول وقت
 (۲) برخاستن از خواب در صبح زود و ورزش صبحگاهی
 (۳) سروقت نماز خواندن و بهره‌مندی از ثواب آن پیامدهای ارادی کنش اوست.
 (۴) بهره‌مندی از پاداش نماز اول وقت و سر حال و شاداب شدن از ورزش صبحگاهی.
- ۶- کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی درست است؟
 (۱) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد و این نوع پیامدها احتمالی است.
 (۲) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی به اراده فرد انسانی وابستگی دارد و این نوع پیامدها احتمالی است.
 (۳) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد و این نوع پیامد قطعی است.
 (۴) پیامدهای ارادی کنش انسانی به اراده فرد انسانی وابستگی دارد و این نوع پیامد قطعی است.
- ۷- کدام گزینه در مورد پیامدهای ارادی و غیرارادی مصرف سیگار کشیدن درست است؟
 (۱) بیماری‌های تنفسی از پیامدهای غیرارادی آن است و اخراج از کار از پیامدهای ارادی که وابسته به دیگران است.
 (۲) کم شدن حافظه از پیامدهای غیرارادی آن است و افسردگی جزو پیامدهای ارادی است.
 (۳) آلزایمر از پیامدهای غیرارادی آن است و از دست دادن کار از پیامدهای ارادی که وابسته به اراده کنشگر است.
 (۴) تیره شدن رنگ پوست از پیامدهای غیرارادی آن است و کم شدن اشتها از پیامدهای ارادی که وابسته به اراده کنشگر است.
- ۸- به ترتیب در رابطه با کنش کدام یک از عبارات زیر درست و کدام یک نادرست است؟
 الف) کنش نیز مانند فعالیت سایر مخلوقات است.
 ب) همه کنش براساس آگاهی درست صورت نمی‌گیرد.
 ج) سخن گفتن یک کنش است.
 (۱) درست - نادرست - درست (۲) نادرست - درست - درست
 (۳) نادرست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - نادرست

- ۹- برخی از پیامدهای کنش ..... یعنی نتیجه طبیعی کنش‌اند. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم ..... .
- (۱) غیرارادی - گفتار ما بی‌معنا می‌شود.
(۲) ارادی - گفتار بی‌معنا می‌شود.
(۳) غیرارادی - از گفتار باز می‌مانیم.
(۴) ارادی - از گفتار باز می‌مانیم.
- ۱۰- مطلب زیر اشاره به کدام ویژگی کنش دارد؟
- «فردی که لب رودخانه‌ای می‌نشیند یا قصد ماهیگیری دارد یا می‌خواهد از دیدن آب و شنیدن صدای آن لذت ببرد، شاید هم می‌خواهد شنا کند.»
- (۱) آگاهانه بودن (۲) معنادار بودن (۳) ارادی (۴) هدفدار
- ۱۱- فردی از میان جمع برمی‌خیزد و پنجره‌ اتاق را باز می‌کند اگر از او بپرسند چرا چنین کاری کردی، اشاره به کدام ویژگی کنش دارد؟
- (۱) ارادی بودن (۲) آگاهانه بودن (۳) هدفدار بودن (۴) معنادار بودن
- ۱۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.
- (الف) ناتوانی در سخن گفتن به زبان خاص اشاره به آگاهانه بودن کنش است.
(ب) فردی که لب رودخانه می‌نشیند می‌خواهد از دیدن آب لذت ببرد اشاره به هدفدار بودن کنش دارد.
(ج) برای انجام یک کنش فقط آگاهی ضروری است.
- (۱) نادرست - درست - درست
(۲) درست - درست - نادرست
(۳) نادرست - نادرست - درست
(۴) درست - نادرست - درست
- ۱۳- قرار گرفتن بر سر دو راهی کدام‌یک از ویژگی‌های کنش انسانی را نشان می‌دهد و پیامدهای ارادی کنش ..... است.
- (۱) ارادی بودن - قطعی (۲) ارادی بودن - احتمالی (۳) آگاهی بودن - قطعی (۴) آگاهی بودن - احتمالی
- ۱۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با پیامدهای کنش انسانی درست نیست؟
- (۱) پیامدهای غیرارادی کنش برخلاف خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها نیست.
(۲) انسان از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.
(۳) پیامدهای ارادی خودشان کنش هستند.
(۴) پیامدهای غیرارادی نتیجه غیرطبیعی کنش هستند.
- ۱۵- کدام گزینه زیر کنش انسانی محسوب نمی‌شود؟
- (۱) بوق زدن یک راننده پشت چراغ قرمز (۲) دانش‌آموزی که دست خود را سر کلاس بالا می‌برد.
(۳) بلند شدن دانش‌آموزان از جای خود با ورود معلم (۴) جریان داشتن خون در رگ‌ها
- ۱۶- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب اشاره به کدام ویژگی‌های کنش می‌کند؟
- «وقتی انسان ورزش کند سر حال و شاداب می‌گردد» - «فردی به صورت مداوم وضو می‌گیرد دست و صورت او پاکیزه می‌شود» - «معلم متناسب با تلاش دانش‌آموز به او نمره می‌دهد»
- (۱) پیامد غیرارادی - پیامد غیرارادی - پیامد ارادی (۲) پیامد ارادی - پیامد ارادی - پیامد طبیعی
(۳) پیامد غیرارادی - پیامد طبیعی - پیامد ارادی (۴) پیامد غیرارادی - پیامد ارادی طبیعی - پیامد طبیعی
- ۱۷- پیامدهای طبیعی کنش به اراده ..... و ..... است.
- (۱) وابسته نیست - احتمالی (۲) وابسته نیست - قطعی (۳) وابسته است - احتمالی (۴) وابسته است - احتمالی
- ۱۸- به ترتیب کدام‌یک از عبارات زیر درست یا نادرست است؟
- (الف) پیامدهای غیرارادی کنش احتمالی است.
(ب) پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است قطعی است.
(ج) پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی بستگی دارد.
- (۱) درست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - درست
(۳) نادرست - درست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست

۱۹- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب اشاره دارد به .....

«وقتی وارد کشوری می‌شوید نمی‌توانید با مردم آن کشور صحبت کنید» - «هنگامی که فردی از میان برمی‌خیزد و در پنجره اتاق را می‌گشاید»

- (۱) هدفدار کنش - ارادی بودن کنش
(۲) آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش
(۳) معنادار بودن کنش - ارادی بودن کنش
(۴) هدفدار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش

۲۰- همه گزینه‌ها درست است به جز گزینه .....

- (۱) فردی که سلام می‌کند، پاسخ سلام او پیامد طبیعی کنش او محسوب می‌شود که به اراده او بستگی ندارد.
(۲) پیامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش هستند.
(۳) پیامدهای وابسته به اراده افراد انسانی ممکن است انجام شود یا نشود.
(۴) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی حتماً انجام می‌شود.

۲۱- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید:

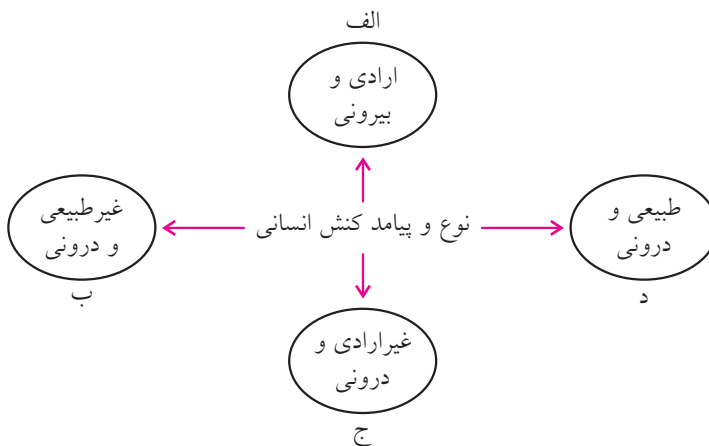
(فارج کشور ۹۳)

«در یک دبستان، زنگ کلاس به صدا درآمد. دانش‌آموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد، بعضی از دانش‌آموزان به او خندیدند. معلم در مورد عدم رعایت مقررات مطالبی را به دانش‌آموزان گوشزد کرد.»

- (۱) کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری
(۲) کنش انسانی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی
(۳) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی
(۴) ارزش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی

(سراسری ۹۴)

۲۲- هریک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

- اجازه خواستن از معلم

- یاد گرفتن درس

- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی

- غمگین شدن از یک خبر

(۱) الف - ج - ج - د

(۲) ب - د - الف - ج

(۳) الف - ج - الف - د

(۴) ج - الف - الف - ب

پاسخ نامه تشریحی

- ویژگی‌های کنش: ۱- آگاهانه بودن ۲- ارادی بودن ۳- هدف‌دار بودن ۴- معنادار بودن
- اگر انسان آگاهی خود از کلمات را از دست بدهد از گفتار باز می‌ماند از این رو بچه‌ها به علت عدم آگاهی از کلمات نمی‌توانند حرف بزنند.
- اگر انسان آگاهی خود از کلمات را از دست بدهد از گفتار باز می‌ماند.
- ممکن است فردی به درست بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد یا برعکس به نادرست بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم بگیرد آن را انجام دهد.
- پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است احتمالی است.
- پیامد ارادی، احتمالی است ولی پیامد غیرارادی طبیعی و قطعی است.
- پیامد ارادی اخراج از کار است که احتمالی است و بیماری‌های تنفسی خارج از کنترل فرد است و غیرارادی و قطعی است.
- کنش انسان دارای اراده و آگاهی و... مانند سایر فعالیت مخلوقات نیست.
- کنش ارادی ← احتمالی است. کنش غیرارادی ← قطعی است.
- کنش هدف‌دار است از کنشگر می‌توان پرسید چرا چنین کاری کردی؟ زیرا فعالیت با قصد و هدف خاصی انجام شده است.
- پاسخ به پرسش چرا چنین کاری کردی؟ اشاره به هدف‌دار بودن کنش می‌کند.
- برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده هم ضروری است.
- دو راهی قرار گرفتن به ارادی بودن کنش اشاره دارد.
- پیامدهای ارادی نیمه طبیعی کنش است.
- جریان داشتن خون در رگ‌ها، فعالیت طبیعی بدن است.
- وقتی انسان ورزش کند، سرحال و شاداب می‌شود ← خارج از کنترل فرد است و طبیعی است.
- فردی به صورت مداوم وضو می‌گیرد دست و صورت او پاکیزه می‌شود ← پیامد غیرارادی قطعی است.
- معلم متناسب با تلاش دانش‌آموز به او نمره می‌دهد ← پیامد ارادی است که وابسته به اراده معلم است.
- پیامد طبیعی - غیرارادی ← قطعی است.
- پیامدهای غیرارادی ← قطعی و طبیعی است.
- پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است و احتمالی است.
- وقتی ما آگاهی به کلمات نداشته باشیم قادر به صحبت کردن نیستیم. در پاسخ به سؤال چرایی است پس هدف‌دار و معنادار است.
- پاسخ سلام پیامد ارادی و غیرطبیعی است.
- به صدا درآمدن زنگ کلاس به علت تأثیر و توجه به دیگران، نمونه یک کنش اجتماعی است.
- وارد شدن دانش‌آموزان به کلاس پیامد طبیعی به صدا درآمدن زنگ کلاس که یک کنش اجتماعی است، است. خندیدن دانش‌آموزان پیامد ارادی به زمین خوردن آن فرد است که چون در مقابل دیگران بوده، یک کنش اجتماعی محسوب می‌شود. بیان مطالبی در مورد رعایت قوانین توسط معلم، نمونه جامعه‌پذیری است.
- اجازه خواستن از معلم ← کنش بیرونی
- یادگرفتن درس ← پیامد طبیعی کنش و درونی
- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی ← پیامد ارادی کنش و کنش بیرونی
- غمگین شدن از یک خبر ← پیامد طبیعی کنش و کنش درونی
۱. گزینه ۴
۲. گزینه ۱
۳. گزینه ۲
۴. گزینه ۴
۵. گزینه ۲
۶. گزینه ۳
۷. گزینه ۱
۸. گزینه ۲
۹. گزینه ۳
۱۰. گزینه ۴
۱۱. گزینه ۳
۱۲. گزینه ۲
۱۳. گزینه ۴
۱۴. گزینه ۴
۱۵. گزینه ۴
۱۶. گزینه ۱
۱۷. گزینه ۲
۱۸. گزینه ۴
۱۹. گزینه ۲
۲۰. گزینه ۱
۲۱. گزینه ۱
۲۲. گزینه ۳

درس دوم

پدیده‌های اجتماعی

انواع کنش‌ها

کنش درونی ← تأمل کردن، احساس خوشحالی که درونی باشد.

کنش بیرونی ← راه رفتن، خندیدن و ...

- * کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.
- * در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران و ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است.

مثال سارقی که در خیابانی خلوت مشغول سرقت از اتومبیلی است حتی اگر کسی او را نبیند باز هم کنش او کنشی اجتماعی است زیرا با توجه به دیگران و (حضور دیگران در ذهن سارق) انجام می‌گیرد.

- * کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.
- * پدیده‌ی اجتماعی ← بانک، مسجد، خانواده و نمادها و ... نمونه‌هایی از پدیده‌هایی اجتماعی هستند.
- * کنش خردترین پدیده‌ی اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامد آن هستند.
- * به کنش اجتماعی و پیامدهای آن «پدیده‌ی اجتماعی» می‌گویند.

مثال فردی در اتاقی خالی و به تنهایی مشغول سیگار کشیدن است (کنش انسانی) حال، فرد دیگری وارد اتاق او می‌شود (کنش اجتماعی و فرد اول به احترام فرد دوم (تحقق یک ارزش) سیگار خود را خاموش می‌کند (پیدایش یک هنجار).

- * هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است؛ که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

مثال شیوه احوالپرسی در هر جامعه یک شیوه معینی است.

- * ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی است که مورد توجه و پذیرش همگان است و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
- * اگر کنشی، اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.
- * اگر کنشی اجتماعی نباشد، هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند: عدالت، امنیت و آزادی و ... محقق نخواهند شد.
- * ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از اینکه از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.
- * پدیده‌هایی مثل جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی از طریق: تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند.
- * افراد جامعه با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، به آن‌ها تداوم می‌بخشند.

ویژگی‌های پدیدهٔ اجتماعی

- ۱- آنها را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند.
  - ۲- از آن جایی که افراد با آگاهی و اراده و هدف عمل می‌کنند پس این پدیده‌ها معنادار هستند.
  - ۳- پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند.
  - ۴- می‌توانند فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها به وجود آورند.
  - ۵- فرصت‌ها و محدودیت‌ها تا جایی ادامه می‌یابند که افراد پدیده‌های اجتماعی را همانند پدیده‌های طبیعی در نظر بگیرند.
- * پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند ولی پدیده‌های طبیعی ساختهٔ دست بشر نیست.
  - * پوشش یک پدیده‌ی اجتماعی است.

پرسش‌های چهار گزینه‌ای

- ۱- ..... خردترین پدیده اجتماعی است و سایر ..... آثار و پیامد آن است.
- (۱) کنش اجتماعی - پدیده اجتماعی
(۲) کنش انسانی - پدیده اجتماعی
(۳) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی
(۴) کنش انسانی - کنش اجتماعی
- ۲- شیوه انجام کنش که مورد قبول اعضای جامعه است ..... می‌نامند.
- (۱) هنجار اجتماعی
(۲) ارزش اجتماعی
(۳) پدیده اجتماعی
(۴) جامعه‌پذیری
- ۳- منظور از کنش اجتماعی چیست و پدیده اجتماعی محصول ..... و ..... است.
- (۱) کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌گیرد - ارزش‌ها و هنجارها و پیامدهای آن.
(۲) کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌گیرد - کنش اجتماعی و پیامدهای آن.
(۳) کنش‌هایی که انسان انجام می‌دهد - کنش اجتماعی و پیامدهای آن.
(۴) کنش‌هایی که انسان انجام می‌دهد - ارزش و هنجارها و پیامدهای آن.
- ۴- «خاموش کردن سیگار وقتی کسی وارد اتاق می‌شود» - «تفکر کردن» - «راه رفتن» به ترتیب چه نوع کنش‌هایی هستند؟
- (۱) کنش اجتماعی - کنش درونی - کنش بیرونی
(۲) کنش انسانی - کنش درونی - کنش فردی
(۳) کنش اجتماعی - کنش بیرونی - کنش درونی
(۴) کنش انسانی - کنش فردی - کنش بیرونی
- ۵- وقتی فردی در کلاس حضور دارد ولی توجه به اطرافیان و معلم ندارد و در ذهن خود بازی فوتبال شب گذشته را تحلیل می‌کند، می‌توان نتیجه گرفت .....
- (۱) کنش اجتماعی است چون در حضور دیگران صورت می‌گیرد.
(۲) کنش اجتماعی است چون در حضور دیگران و با اراده و آگاهی فرد صورت می‌گیرد.
(۳) کنش اجتماعی نیست چون بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد.
(۴) کنش اجتماعی نیست چون اراده و آگاهی دیگران را در نظر نگرفته است.
- ۶- همه عبارات زیر اشاره به کنش اجتماعی دارد به جز گزینه .....
- (۱) رعایت قوانین مدرسه که مورد قبول دیگران است.
(۲) رعایت قوانین و راهنمایی رانندگی در نیمه شب و به درو از دوربین‌های مخفی
(۳) توجه به حرکت و سخنان طرف مقابل هنگام سخنرانی
(۴) کشیدن سیگار در اتاق که فرد به تنهایی در آن‌جا است.
- ۷- درست یا نادرست بودن هریک از عبارات زیر را مشخص کنید.
- (الف) پدیده اجتماعی محصول کنش انسانی و پیامدهای آن است.
(ب) کنس انسانی خردترین پدیده اجتماعی است.
(ج) پدیده اجتماعی در ارتباط با دیگران و با اراده و آگاهی ایجاد می‌کنند.
- (۱) نادرست - درست - درست
(۲) نادرست - درست - درست
(۳) درست - نادرست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست - نادرست
- ۸- تحقق امنیت، آزادی و عدالت به ..... بستگی دارد. خردترین پدیده اجتماعی، ..... است.
- (۱) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی
(۲) کنش انسانی - کنش اجتماعی
(۳) ارزش‌ها - کنش اجتماعی
(۴) هنجارها - کنش انسانی

۹- درست یا نادرست بودن هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.

(الف) پدیده اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی است.

(ب) پدیده‌های اجتماعی محصول شیوه انجام کنش‌اند.

(ج) هنگامی که ما درباره افراد می‌اندیشیم کنش اجتماعی نمی‌گیرد.

(۱) نادرست - درست - نادرست (۲) نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست (۴) درست - درست - درست

۱۰- اگر کنش اجتماعی نباشد ..... و ..... شکل نمی‌گیرد و ..... پدیده‌های مطلوب و خواستنی هستند که مورد پذیرش همگان‌اند.

(۱) ارزش و هنجارها - ارزش اجتماعی (۲) ارزش و هنجارها - هنجارهای اجتماعی

(۳) ارزش‌ها و پدیده اجتماعی - ارزش اجتماعی (۴) ارزش‌ها و جهان اجتماعی - هنجارهای اجتماعی

۱۱- همه گزینه‌ها در رابطه با کنش اجتماعی درست نیست به جز گزینه .....

(۱) هنگامی که ما درباره افراد می‌اندیشیم کنش اجتماعی صورت نمی‌گیرد.

(۲) کنش اجتماعی به مجموعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که صرفاً برای تأمین نیازهای خاص کنشگران صورت می‌گیرد.

(۳) در انجام کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها نیست.

(۴) کنش اجتماعی، نوعی کنش انسانی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

۱۲- ..... به مرور زمان، نسبت به انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند منتقل می‌شوند و ..... را برای کنش‌ها و زندگی

آن‌ها ایجاد می‌کنند.

(۱) کنش اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌ها (۲) کنش انسانی - اراده و آگاهی

(۳) جهان اجتماعی - اراده و آگاهی (۴) پدیده اجتماعی - فرصت و محدودیت‌ها

۱۳- جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی محصول ..... و ..... است و آزادی زمانی محقق می‌شود که ..... باشد.

(۱) ارزش و هنجارها - کنش انسانی (۲) ارزش و هنجارها - کنش اجتماعی

(۳) کنش اجتماعی و هنجارها - پدیده اجتماعی (۴) کنش اجتماعی و کنش انسانی - پدیده اجتماعی

۱۴- ..... ، نوعی کنش انسانی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود و ارزش‌های اجتماعی پدیده‌هایی مطلوب و خواستنی هستند که مورد

..... است.

(۱) کنش اجتماعی - مورد قبول همگان (۲) پدیده اجتماعی - مورد قبول همگان

(۳) کنش اجتماعی - پذیرش همگان (۴) پدیده اجتماعی - پذیرش همگان

۱۵- همه گزینه‌ها در رابطه با پدیده‌های اجتماعی درست است به جز گزینه .....

(۱) پدیده‌های اجتماعی به مرور زمان، نسبت به انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند منتقل می‌شوند.

(۲) پدیده‌های اجتماعی فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند.

(۳) پدیده اجتماعی در ارتباط با دیگران به وجود می‌آید و از آن‌جا که افراد انسانی با آگاهی و اراده و هدف عمل می‌کنند پدیده اجتماعی

معنادار است.

(۴) پدیده‌های اجتماعی محصول شیوه انجام کنش‌اند و پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

۱۶- هنگامی فردی وارد اتاق می‌شود و دیگری سیگار خود را خاموش می‌کند به ترتیب ..... و ..... صورت می‌گیرد و هنجارهای

اجتماعی مورد ..... است.

(۱) ارزش - هنجار - توجه کنش اجتماعی (۲) کنش اجتماعی - هنجار - مورد قبول دیگران

(۳) ارزش - هنجار - مورد قبول دیگران (۴) هنجار - ارزش - توجه کنش اجتماعی

۱۷- ..... و ..... از طریق تعلیم و تربیت به افراد انتقال پیدا می‌کند و آن‌ها محصول ..... است.

(۱) ارزش و هنجارها - کنش اجتماعی (۲) ارزش و هنجارها - پدیده اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی و رسوم - کنش اجتماعی (۴) پدیده اجتماعی و رسوم - پدیده اجتماعی

۱۸- به ترتیب عبارات زیر اشاره دارد به .....

«شیوه‌های مختلف هر جامعه در احوالپرسی از دیگران» - «بانک، مسجد، پلیس» - «رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی»

- (۱) ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش اجتماعی
 (۲) هنجارهای اجتماعی - پدیده اجتماعی - کنش انسانی
 (۳) هنجارهای اجتماعی - پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی
 (۴) ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش انسانی

۱۹- کدام یک از ترتیب‌های زیر درست است؟

- (۱) کنش انسانی و پیامدهای آن ← پدیده اجتماعی ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
 (۲) کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری ← پدیده اجتماعی ← کنش اجتماعی
 (۳) کنش اجتماعی ← ارزش‌ها و هنجارها ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
 (۴) کنش اجتماعی ← پدیده اجتماعی ← تداوم پدیده اجتماعی

۲۰- کدام گزینه در مورد مفاهیم عدالت، امنیت و آزادی درست نیست؟

- (۱) این مفاهیم پدیده مطلوب که مورد توجه و پذیرش همگان است.
 (۲) این مفاهیم از طریق هنجارها در جامعه بازتاب پیدا می‌کند.
 (۳) این مفاهیم محصول کنش اجتماعی است و از طریق جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی در افراد ایجاد می‌شود.
 (۴) این مفاهیم پدیده اجتماعی است که از طریق صرفاً تشویق و تنبیه به افراد انتقال داده می‌شود.

۲۱- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید.

(سراسری ۹۳)

«در خیابانی شلوغ، یک تصادف رانندگی بین اتومبیل و موتورسواری رخ داد. عده‌ای برای مشاهده صحنه تصادف، جمع شدند. از این میان چند نفر نسبت به فرد حادثه دیده بی‌تفاوت نبوده برای کمک به وی اقدام کردند. پلیس برای شناسایی مقصر در صحنه حضور یافت.»

- (۱) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری
 (۲) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی
 (۳) پیامد طبیعی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری
 (۴) پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

پاسخ نامه تشریحی

- کنش اجتماعی نخستین پدیده‌ای اجتماعی است و خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامد آن هستند. **گزینه ۱**
- هنجار ← شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول اعضای جامعه است. **گزینه ۱**
- ارزش ← پدیده مطلوب که مورد توجه و پذیرش همگان و گرایش و تمایل افراد به آنها در یک جامعه است. **گزینه ۲**
- پدیده اجتماعی محصول کنش اجتماعی است، کنش انسانی که با توجه به دیگران انجام شود کنش اجتماعی می‌شود. **گزینه ۳**
- خاموش کردن سیگار با توجه به دیگران است ← کنش اجتماعی است. **گزینه ۱**
- کنش اجتماعی با توجه به دیگران انجام می‌شود. **گزینه ۳**
- کشیدن سیگار به تنهایی با توجه به دیگران انجام می‌شود. **گزینه ۴**
- پدیده اجتماعی محصول کنش اجتماعی و پیامدهای آن است. **گزینه ۱**
- اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند. **گزینه ۱**
- پدیده اجتماعی ← محصول کنش اجتماعی و پیامدهای آن است. **گزینه ۳**
- هنگامی درباره افراد می‌اندیشیم کنش اجتماعی است. **گزینه ۱**
- اگر کنش اجتماعی نباشد ارزش و هنجار شکل نمی‌گیرد و ارزش اجتماعی پدیده‌های مطلوب و خواستنی هستند که برای همگان مطلوبند. **گزینه ۱**
- تحلیل گزینه‌ها: ۱- هنگامی درباره افراد می‌اندیشیم کنش اجتماعی صورت می‌گیرد. ۲- نوعی کنش انسانی است با توجه به دیگران انجام می‌شود. ۳- ویژگی و اعمال آنها است. **گزینه ۴**
- پدیده‌های اجتماعی با گذشت زمان از انسان‌ها به وجود آورنده آن منتقل می‌شوند و پدیده‌های اجتماعی بعد از به وجود آمدن ← فرصت و محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کنند. **گزینه ۴**
- ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت و آزادی محصول کنش اجتماعی است. **گزینه ۲**
- ارزش و هنجارها به وجود آورنده ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی **گزینه ۳**
- کنش انسانی با توجه به دیگران ← کنش اجتماعی **گزینه ۳**
- ارزش ← پدیده‌های مطلوب که مورد توجه و پذیرش همگان، گرایش و تمایل افراد به آنها در یک جامعه است. **گزینه ۴**
- پدیده اجتماعی محصول کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن است و همانند پدیده طبیعی نیستند. **گزینه ۲**
- خاموش کردن سیگار با توجه به دیگران ← کنش اجتماعی و یک هنجار اجتماعی است. **گزینه ۱**
- کنش اجتماعی + پیامدهای آن ← پدیده اجتماعی **گزینه ۱**
- ارزش و هنجارها محصول کنش اجتماعی است. **گزینه ۳**
- شیوه احوالپرسی ← شیوه کنش مورد قبول اعضای جامعه است. **گزینه ۳**
- بانک، مسجد و... پدیده اجتماعی **گزینه ۳**
- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی ← کنش اجتماعی **گزینه ۳**
- کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری ← ارزش و هنجارها اجتماعی ← محصول کنش اجتماعی. **گزینه ۳**
- عدالت و امنیت، ارزش‌های اجتماعی است که محصول کنش اجتماعی هستند. **گزینه ۴**
- چون تضاد یک پدیده ارادی نیست، پس کنش محسوب نمی‌شود و پیامد کنش رانندگی است. بنابراین گزینه (۴) که به پیامد اشاره کرده هم درست است. **گزینه ۲**
- عده‌ای بی‌تفاوت کمک نمی‌کنند عده‌ای به حادثه‌دیدگان کمک کنند، ارزش‌ها و هنجارها از طریق کنش‌های اجتماعی انسان‌ها تحقق پیدا می‌کند. به عبارت دیگر، جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی پیامد ارزش‌ها و هنجارهاست. **گزینه ۲**
- نکته: در طی فرآیند جامعه‌پذیری افراد می‌آموزند که کمک کردن یک ارزش اجتماعی است. **گزینه ۲**

آزمون درس‌های ۱ و ۲

۱- پدیده‌های اجتماعی محصول ..... و ..... است.

- (۱) کنش فردی - پیامدهای آن
(۲) کنش اجتماعی - پیامدهای آن
(۳) اراده و آگاهی انسان - پیامدهای آن
(۴) ارزش و هنجارها - پیامدهای آن

۲- خردترین پدیدهٔ اجتماعی ..... است و هنجار اجتماعی یعنی .....

- (۱) کنش: آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.
(۲) کنش: شیوهٔ انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.
(۳) کنش اجتماعی: شیوهٔ انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.
(۴) کنش اجتماعی: آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.

۳- کنش اجتماعی یعنی .....

- (۱) کنشی که انسان‌ها انجام می‌دهند.
(۲) به کنش‌های فردی، کنش‌های اجتماعی می‌گویند.
(۳) به کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌شود کنش اجتماعی می‌گویند.
(۴) به کنش‌های ارادی، کنش اجتماعی می‌گویند.

۴- پدیده‌های اجتماعی به مرور زمان نسبت به انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند چگونه می‌شوند و ..... را برای کنش‌ها و زندگی آنها ایجاد می‌کنند.

- (۱) وابسته می‌شوند - فرصت‌ها و محدودیت‌ها
(۲) مستقل می‌شوند - فرصت‌ها و محدودیت‌ها
(۳) پدیدهٔ طبیعی می‌شوند - اراده و آگاهی
(۴) پدیدهٔ انسانی می‌شوند - اراده و آگاهی

۵- در چه صورتی هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، آزادی محقق نمی‌شود؟

- (۱) هرگاه کنش انسان با توجه به اراده و آگاهی شکل نگیرد.
(۲) هرگاه هنجارها و ارزش‌های اجتماعی مورد پذیرش انسان‌ها قرار نگیرد.
(۳) هرگاه کنش‌ها اجتماعی نباشد.
(۴) هرگاه کنش اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که از آنها به وجود می‌آورند مستقل باشد.

۶- کدام گزینه درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص می‌کند؟

- پوشش پدیده‌ای اجتماعی است.
- پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.
- عدالت، امنیت اجتماعی، آزادی، ارزش‌های اجتماعی هستند.
- پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

- (۱) درست - نادرست - درست - درست
(۲) نادرست - درست - نادرست - نادرست
(۳) درست - نادرست - نادرست - درست
(۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) در علوم انسانی به فعالیتی که تمامی مخلوقات در جهان انجام می‌دهند کنش و به انجام دهندهٔ آن کنشگر می‌گویند.
(۲) بازماندن از گفتار پیامد عدم آگاهی به زبانی است که باید سخن بگوید.
(۳) فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، کنش محسوب نمی‌شوند.
(۴) انسان‌های مختلف در انجام کنش‌هایشان اهداف یکسانی ندارند.

۸- هر عبارت به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟

- پرسش چرا چنین کاری را می‌توان از هر کنشگری پرسید.
- قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها
- بازماندن از گفتار

- (۱) کنش آگاهانه است - کنش معنادار است - کنش هدفدار است.
- (۲) کنش ارادی است - کنش هدفدار است - کنش آگاهانه است.
- (۳) کنش معنادار است - کنش آگاهانه است - کنش ارادی است.
- (۴) کنش هدفدار است - کنش ارادی است - کنش آگاهانه است.

۹- فردی سلام می‌کند، پاسخ سلام او پیامد ..... کنش او محسوب می‌شود و بوق زدن راننده ..... است.

- (۱) طبیعی - کنش (۲) ارادی - پیامد کنش (۳) ارادی کنش (۴) غیرارادی - پیامد کنش

۱۰- کدام گزینه به ترتیب جدول مقابل را کامل می‌کند؟

- (۱) صرف هزینه زیاد خرید سیگار - گفتگو در حین ورزش
- (۲) پاسخ سلام - بهره‌مندی از پاداش نماز اول وقت
- (۳) پاکیزگی دست و صورت پس از وضو - تغییر هوای کلاس پس از باز کردن پنجره‌ها
- (۴) افزایش ضربان قلب - پاسخ سلام پس از ورزش

۱۱- در ارتباط با پیامدهای کنش کدام گزینه درست است؟

- (۱) پاسخ سلام پیامد ارادی به اراده فرد سلام کننده است.
- (۲) پیامدهای ارادی کنش انسانی مستقل از اراده افراد انسانی‌اند.
- (۳) پیامد طبیعی مطالعه کتاب درسی، پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی است.
- (۴) پیامد غیرارادی کنش انسان قطعی است، یعنی لازم نیست کنشگری آنها را اراده کند.

۱۲- تصاویر زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- (۱) پیامدها کنش همانند خود کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست.
- (۲) پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است و لازم نیست کنشگری آنها را اراده کند.
- (۳) پیامدهای طبیعی کنش انسان اگر افراد اراده کننده انجام می‌شود و اگر نخواهند انجام نمی‌گیرد.
- (۴) پیامدهای ارادی کنش انسان، احتمالی است یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

۱۳- هر عبارت به ترتیب با کدام گزینه مرتبط است؟

- اگر انسان وضو بگیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود.

- پاسخ سلام

- تغییر هوای کلاس بر اثر باز کردن در و پنجره‌ها

- (۱) پیامد ارادی فرد - پیامد غیرارادی پاسخ دهنده سلام - پیامد ارادی فرد
- (۲) پیامد غیرارادی فرد - پیامد ارادی جواب دهنده سلام - پیامد غیرارادی فرد
- (۳) پیامد ارادی فرد - پیامد غیرارادی سلام کننده - پیامد غیرارادی فرد
- (۴) پیامد غیرارادی فرد - پیامد ارادی سلام دهنده - پیامد ارادی فرد

۱۴- کدام گزینه در ارتباط با کنش اجتماعی نادرست است؟ ولی در رابطه با پدیده‌های طبیعی درست است؟

- ۱) آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست - پدیده‌هایی تکوینی هستند که با زندگی اجتماعی انسان مرتبطاند.
- ۲) کسانی که کنشگران با توجه به آنها دست به کنش می‌زنند یکسانند - پدیده‌هایی هستند که به مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند.
- ۳) کنش‌هایی که در حضور دیگران و بدون توجه به آنها اتفاق می‌افتد نیز، کنش اجتماعی - پدیده‌هایی که انسان‌ها آنها را خلق نکرده‌اند.
- ۴) خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامدهای آن است - فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای زندگی انسان ایجاد می‌کنند.

۱۵- هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش‌های اجتماعی آنها

- شیوه انجام کنش اجتماعی

- وفای به عهد

۱) برونی‌سازی - معنادار بودن - پدیده طبیعی	۲) درونی‌سازی - هنجار اجتماعی - پدیده اجتماعی
۳) برونی‌سازی - هدف‌دار بودن - پدیده طبیعی	۴) درونی‌سازی - ارزش اجتماعی - پدی ده اجتماعی

پاسخ‌نامه

	۱	۲	۳	۴
۱	☐	☒	☐	☐
۲	☐	☐	☒	☐
۳	☐	☐	☒	☐
۴	☐	☒	☐	☐

	۱	۲	۳	۴
۵	☐	☐	☒	☐
۶	☒	☐	☐	☐
۷	☒	☐	☐	☐
۸	☐	☐	☐	☒

	۱	۲	۳	۴
۹	☐	☐	☒	☐
۱۰	☐	☒	☐	☐
۱۱	☐	☐	☐	☒
۱۲	☐	☒	☐	☐

	۱	۲	۳	۴
۱۳	☐	☒	☐	☐
۱۴	☐	☐	☒	☐
۱۵	☐	☒	☐	☐